

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Владислав Христов Христов, дм, член на Научно жури определено със

Заповед № РД-26-2087/05.10.2022 г.

УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД - София

Относно:

процедура за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“ на д-р Султана

Божидарова Караманова за дисертационен труд на тема

Травматични увреждания на кръвоносните съдове на крайниците. Диагностични и хирургични проблеми

по научна специалност „Обща хирургия“ в професионално направление 7.1.

Медицина от област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт

Представеният ми комплект с документи е пълен и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България и на Правилника за развитие на академичния състав на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД – гр. София

Биографични данни

Д-р Султана Караманова е родена в гр. Бургас, където завършва и средното си образование в Английска езикова гимназия „Гео Милев“. През 2012 г. завършва висше образование с образователна квалификационна степен „магистър“ по „Медицина“ в Медицински университет – гр. София . През 2019 г. придобива специалност по „Съдова хирургия“. В периода 2015-2021 г. преминава успешно редица квалификационни курсове в областта на съдовия травматизъм. Своя професионален стаж д-р Караманова започва през 2013 г. на длъжност „лекар-специализант“ в отделение по Съдова хирургия към УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД –гр. София, където продължава да работи и до днес, вече като утвърден специалист. Член е на Български лекарски съюз и на Националното дружество по съдова и ендоваскуларна хирургия и ангиология. Владее английски и немски език.

Данни за дисертационния труд

Дисертационния труд разглежда диагностиката и лечението на съдовите лезии на горните и долните крайници. Този вид съдов травматизъм може да предизвиква различни проблеми, произтичащите от несвоевременното му диагностициране, закъсняло оказване

на спешната помощ, липса на квалифицирани хирурзи, които да окажат хирургична помощ в първите 4-6 часа, когато е възможно пълно функционално възстановяване на крайника.

Докторантът е структурирал ясно текста в 13 отделни раздела, спазвайки изискванията за разработване на едно подобно проучване. Представен е в обем от 166 страници, съдържа 29 таблици и 48 фигури. Библиографската справка съдържа 307 заглавия, от които 59 на кирилица.

Целта на проучването, а именно да се извърши анализ на клиничния опит на докторанта върху травматичните лезии на кръвоносните съдове на крайниците с цел подобряване на диагностичните възможности и резултатите от оперативното лечение, е изпълнена посредством поставените осем конкретни задачи:

1. Да се проучи честотата и разпространението на травматичните лезии на кръвоносните съдове на крайниците у нас;
2. Да се анализира етиологичната връзка на травмата и свързаните с нея клинична изява и патологоанатомичен субстрат;
3. Да се определи възможностите на клиничните и инструменталните методи в диагностиката на травматичните лезии на кръвоносните съдове на крайниците и утвърждаване на най-информативните от тях;
4. Да се определи последователността от лечебни действия при множествените травми на крайниците;
5. Да се определи и диференцира тактиката и избора на хирургичен метод при пациентите с травми на кръвоносните съдове на крайниците;
6. Да се извърши оценка на различните оперативни методи, прилагани при лечението на травматичните лезии на кръвоносните съдове на крайниците;
7. Да се проучат ранните и късни резултати от хирургичното лечение на травматичните лезии на кръвоносните съдове и определяне влиянието на съпътстващата съдова патология и други рискови фактори за резултатите от оперативното лечение;
8. Да се създаде алгоритъм за оптимална диагностика и лечение при различните видове съдови травми на крайниците.

Клиничният материал за проучването е достатъчен, за да докаже изведените резултати. Той включва 124 пациенти с травматични лезии на магистралните съдове на горните и долни крайници (общо 126 крайници - 73 горни и 53 долни), оперирани и проследени за периода от април 2010 г. до декември 2019 г. в отделение по Съдова хирургия на УМБАЛСМ "Н.И.Пирогов". Авторът е оператор в 72 % от случаите. Общият брой

на хоспитализирани за същия период е 5174 болни, т. е 2.4% от тях са използвани за настоящия дисертационен труд . Проспективно са проследени в стационарни и амбулаторни условия 105 (84,67%) от оперираните болни за период от един до четиредесет и осем месеца (средно 24.5 месеца). За тази цел проучването използва анкетни карти, съдържащи различни показатели за контролиране на следоперативните резултати, като наличие на пулсации на възстановения артериален съд, наличие на парестезии, чувство на студенина, венозна стаза, неврологичен дефицит, обем на движения на крайника, сравнение в дължината със здравия крайник при децата, възникването на ХАНК, резултати от ултразвукова ехография, Doppler сонографията (ABI) и др.

Дисертантът предлага един диагностичен и един терапевтичен алгоритъм и извежда петнайсет извода, с които защитава обосновано поставената в началото цел.

Представени са пет пълнотекстови публикации, достатъчни по обем, за да покрият националните научно-метричните критерии и тези приети от Научния съвет на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД – гр. София .

В заключение, смятам че

дисертационният труд на **д-р Султана Божидарова Караманова** на тема **„Травматични увреждания на кръвоносните съдове на крайниците. Диагностични и хирургични проблеми.“** съдържа научно-приложни резултати и отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилника за развитие на академичния състав в УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ ЕАД - София .

Докторантът притежава сериозни теоретични знания и професионални качества и показва високо ниво на изпълнение на зададеното проучване. Поради тези причини давам своята **ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА** и препоръчвам без съмнение на членовете на уважаемото Научно жури да присъдят образователната и научна степен **„Доктор“** по научната специалност **„Обща хирургия“** на д-р Султана Божидарова Караманова.

С уважение,

ПРОФ. Д-Р ВЛАДИСЛАВ ХРИСТОВ, ДМ